

Aanwijzingen voor het maken van een reconstructie

We zoeken eerst de stelling die na de sleutelzet ontstaan is.

Probeer eerst vast te stellen waar de zwarte koning staat. Wanneer we naar de dreiging kijken (als die er is) en naar de matzetten van de varianten, dan zijn er misschien velden op het bord te vinden die dan door meerdere van deze stukken aangevallen worden. Dat zou dan wel eens de plaats van de zwarte koning kunnen zijn.

Wees er echter op verdacht dat er batterijmats kunnen optreden en dan zal als regel zo'n matzet niet de zwarte koning aanvallen. Het is handig te bedenken dat een mat door de witte dame nooit een aftrekschaak kan zijn.

In eerste instantie is het nog niet duidelijk waar die matgevende stukken vandaan komen. Maar als twee matzetten door een zelfde soort stuk gedaan worden, dan zou het wel eens kunnen zijn dat dit inderdaad het zelfde stuk is. Dit geeft dan informatie over de plaats waar dat stuk vandaan komt.

Vervolgens moeten we kunnen verklaren waarom de gegeven zwarte zetten de dreiging pareren. Vallen ze het matveld van de dreiging aan of openen de zwarte stukken een zwarte lijn waardoor het mat is afgeweerd. Maar het kan natuurlijk ook zijn dat ze zorgen voor een vluchtveld, dat ze een stuk pennen of dat ze schaak geven. En dan komt de vraag, waarom volgen nu de gegeven matzetten en waarom dreigden die nog niet.

De vraag is dus wat is de verzwakking van de zwarte zetten. Misschien zien we nu ook al wat de thematische inhoud van het probleem is. Zo ja, dan geeft dat vertrouwen dat we op de goede weg zitten. Als we nu de hiervoor gestelde vragen hebben beantwoord wordt het tijd om er voor te zorgen dat de velden rondom de zwarte koning door Wit gedekt zijn. Daarvoor zal misschien extra materiaal nodig zijn. Maar wellicht ook kunnen de stukken die voor de varianten nodig waren hier ook behulpzaam zijn. Dat is ook goed voor de economie en zoals U weet men moet de meest economische stelling zoeken.

Tot slot moeten we de sleutel nog inbouwen. Door de sleutel wordt de dreiging mogelijk. Het kan wezen dat er geen geschikte sleutel is. Dan zullen we misschien de dekking van de velden nog wat moeten veranderen opdat er wel zo'n sleutel is. Vervolgens vragen we ons af of er ook nog andere oplossingen zijn en of er duals optreden in de varianten. Zo ja, dan moet daar nog wat aan gedaan worden en misschien is het daarvoor nodig dat we nog eens nalopen waar we alternatieven hebben in het voorgaande proces.

De gevonden alternatieven hoeven niet fraai te zijn, als ze maar werken en economisch zijn. Zo kan het uit reconstructie oogpunt goed zijn om een hele slechte sleutel te hebben. De componist zal dan wellicht wat extra materiaal bijgezet hebben om een betere sleutel te verkrijgen.

Vraag je aan het eind altijd af of er toch nog dingen anders hadden gekund en of dat dan economischer is.

In het Probleemblad is er elk nummer een competitie waarin de meest economische stelling wordt gevraagd.

De waarde van de stukken voor de telling van de reconstructiepunten is als volgt.

witte dame; 10 punten
witte toren; 7 punten
witte loper; 4 punten
wit paard; 4 punten
witte pion; 2 punten

zwarte dame; 8 punten
zwarte toren; 5 punten
zwarte loper; 3 punten
zwart paard; 3 punten
zwarte pion; 1 punt

De stelling met het minste aantal reconstructiepunten is de meest economische stelling. In geval van verschillende stellingen met hetzelfde aantal reconstructiepunten wordt de stelling met het minste aantal stukken als de meest economische beschouwd.